

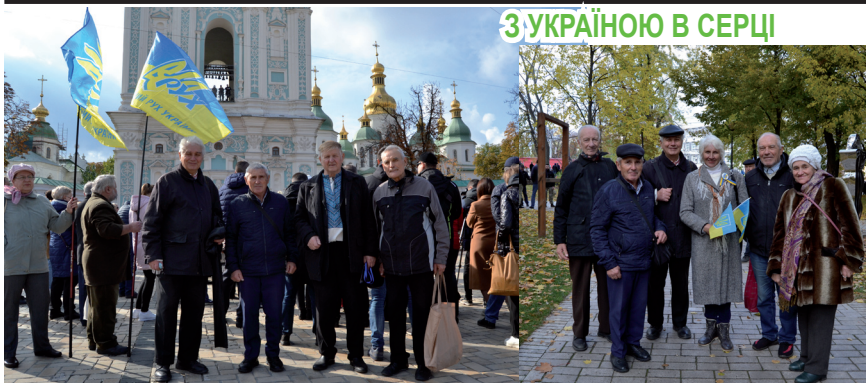
Зелений Світ

ЕКОЛОГІЧНА ГАЗЕТА
УКРАЇНИ

№ 11 (374) листопад 2021

ВИЖИВАННЯ
ДЕМОКРАТІЯ
ГУМАНІЗМ

З УКРАЇНОЮ В СЕРЦІ

14 жовтня борці за незалежність України у XX столітті, серед яких — ветерани УЕА «Зелений світ» та Всеукраїнського об'єднання ветеранів, взяли участь у відзначенні на столичних заходах Покрови Пресвятої Богородиці, Дня захисників і захисниць України, Дня українського козацтва, Дня Повстанської армії.

Зокрема, на Софіївській площі сто-

лиці ветерани молилися разом з українським духовенством та прочанами за єдність і злагоду в Україні, за мир і перемогу над ворогами. Потім, біля пам'ятника Тарасу Шевченку, поєдналися з українськими патріотами у марші на честь героїв Української повстанської армії.

Слава Україні!

БОРЦІВ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ У XX СТОЛІТТІ ВІДЗНАЧИЛИ В ОБЛАСНІЙ РАДІ

29 жовтня від імені голови Київської обласної ради, її заступника Тетяна Семенова, відзначила окремих борців за незалежність України у XX столітті з Київщини Подяками Київської обласної ради — за значний внесок у сприяння розвитку Української незалежності, багаторічну працю, ініціативу і наполегливість, активну громадську позицію.

Серед них: громадські діячі, публіцисти, депутати Верховної Ради кількох скликань, політичні діячі.

Подяки вручила заступниця голови

ради Тетяна Семенова спільно з депутатами Київської обласної ради з фракції «Європейська Солідарність», зокрема й головою комісії з питань екології, природокористування, мисливства, водних ресурсів, ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС та інших надзвичайних ситуацій Романом Титикалом, з подачі якого було ухвалене відповідне рішення Київської обласної ради «Про відзначення борців за незалежність України у XX столітті».

Заступниця голови

► Ст. 3

ЛЮДСТВО ВЕДЕ САМОРУЙНІВНУ ВІЙНУ З ПРИРОДОЮ

Генеральний секретар ООН заявив, що людство веде безглузду і саморуйнівну війну з природою. Про це Антоніу Гутерреш написав на своїй сторінці в Facebook.

За його словами, країни повинні взяти на себе зобов'язання і припинити знищувати природу.

«Людство веде безглузду і саморуйнівну війну з природою. Проголошення миру має бути пріоритетом для всіх і скрізь. Ми знаємо проблеми й маємо інструменти для їхнього вирішення. Що нам зараз потрібно, так це прихильність, амбіції та надійні зобов'язання всіх країн», — написав Гутерреш.

ЛИСТОПАД

- 1 - День вегана
- День народження Європейського союзу
- 2 - Міжнародний день припинення безкарності за злочини проти журналістів
- 5 - Всесвітній день поширення інформації про проблему цунамі
- 6 - Міжнародний день запобігання експлуатації навколишнього середовища під час війни та збройних конфліктів
- 9 - День української писемності та мови
- 10 - Всесвітній день молоді
- Всесвітній день науки
- 11 - Міжнародний день енергозбереження
- 17 - Міжнародний день студентів
- 18 - Міжнародний день відмови від паління
- 20 - Всесвітній день дитини
- 21 - День Гідності та Свободи
- Всесвітній день пам'яті жертв дорожніх аварій
- День Архистратига Михаїла
- 25 - Міжнародний день боротьби за ліквідацію насильства над жінками
- 26 - День без покупок
- 27 - День заснування Національної Академії Наук України
- День пам'яті жертв голодомору
- 30 - День домашніх тварин

УКРАЇНСЬКІ УЧНІ ПЕРЕМОГЛИ НА МІЖНАРОДНОМУ КОНКУРСІ

Українські школярі — учні Малої академії наук стали переможцями в Міжнародному конкурсі для молодих винахідників INOVA. Вони привезли в Україну 18 медалей. Молоді вчені отримали 13 золотих медалей, п'ять срібних і дві спеціальні нагороди. Список всіх переможців опублікований на сайті МОН.

«Всесвітня асоціація інтелектуальної власності та винаходів визнала МАН України найкращою міжнародною делегацією. Пишаюся досягненнями юних новаторів і наставників. Завдяки вашим старанням Україну знають на весь світ», — сказав міністр освіти і науки Сергій Шкарлет.

Відзначається, що українські винахідники створили програму забезпечення для захисту даних і засіб очищення води через низьку температуру. А також багато інших розробок.

НА ПРЕЗИДЕНТА БРАЗИЛІЇ ПОДАЛИ ДО СУДУ В ГААЗІ

Австрійська неурядова екологічна організація AllRise подала позов до Міжнародного кримінального суду в Гаазі на президента Бразилії Жаїра Болсонару через масштабну вирубку лісів Амазонії, що, на думку позивачів, є «злочином проти людяності».

Активісти поклали відповідальність на Болсонару за вирубку тропічних лісів Амазонії площею 4 тисяч кв. км на рік, при цьому ці темпи зросли за час правління Болсонару на 88%. Викликане цим подальше глобальне потепління призведе до загибелі понад 180 тисяч осіб у цьому столітті.

«В Амазонії відбувається масова вирубка лісів, і ми хочемо зрозуміти причинний зв'язок цього з глобальним потеплінням... Саме так Римський статус і визначає поняття злочину проти людяності: навмисне знищення природи і її захисників», — сказав засновник AllRise Йоганнес Веземанн.

Газета «Зелений світ».
Виходить з 1989 року.
Засновники газети: УЕА
«Зелений світ»

Передплатний індекс
Свідчення про реєстрацію
№ 630 серія KB
від 10.05.1994 р.
Ідентифікаційний код

Юридична адреса: 04070, м.
Київ, Контактова площа, 4
Адреса для листування:
01004, м.Київ, вул.Л.Толстого, 9

e-mail: vtkach_ko@ukr.net .

БЕБ сторінка УЕА «ЗС»
WWW.zelenysvit.org.ua

Шеф-редактор
Юрій Самойленко
Головний редактор
Віктор Ткаченко

Думки, висловлені авторами
матеріалів, можуть не збігатися
з позицією редакції.

Рукописи не рецензуються
і не повертаються. Листування
з читачами лише на сторінках
газети.

Надруковано УЕА «Зелений
світ»

Тираж 999 прим.

В газеті використовуються
матеріали з інтернет-видань:
Кореспондент.net; Укрінформ;
УНІАН; eko.portal.org.ua; ЕКОЛОГІЯ
ЖИТТЯ, ECOTOWN.

УЕА «Зелений світ» створе-
на в 1988 році як реакція суспіль-
ства на жакливий екологічний
стан в Україні, спричинений
Чорнобильською катастрофою
1986 року. Асоціація є членом
Міжнародної федерації «Друзі
Землі».

Голова УЕА «Зелений світ»
Юрій Іванович Самойленко.

Газета «Зелений Світ» була,
на час створення, одним з най-
перших неформальних антире-
жимних видань, в якому відкри-
валася правда про стан здоров'я
нації та екологічні негаразди
в країні. Газета стала рупором
демократії. В епоху тотального
замовчування та брехні на наших
шпальтах відкривалися жакні
картини радянської дійсності.

У ДНІПРІ З'ЯВИВСЯ ОСТРІВЕЦЬ

Невеликий новий острів утворився в
річці в Дніпрі біля Січеславської Набережної.
Екологи б'ють на сполох, тому що це може
становити серйозну екологічну небезпеку,
повідомляє місцевий «11 канал».

За словами доктора біологічних наук
Григорія Шматкова, до такої ситуації при-
звели діяльність людини та безвідповідаль-
ність жителів Дніпра, тому що до утворення
призвели, зокрема, каналізаційні викиди, що
містять глину.

Відзначається, що поруч з островом зна-
ходиться стік міської дощової каналізації та
кілька ресторанів. Забруднення річки стічни-
ми водами призводить до того, що починають
розвиватися рослини, які закріплюються на
дні й виростають до поверхні річки.

«Під час утворення таких островів на
поверхні й у повітрі розвиваються бактерії,
починається процес розкладання. Очевидно,
відбувається виділення токсичних речовин
і газів. Боюся, таке може статися і з цим
острівцем», — пояснив Шматков.

РІВЕНЬ ХЛОРИДІВ У ІНГУЛЬЦІ ПЕРЕВИЩУЄ НОРМУ В ТРИ РАЗИ

Вміст хлоридів у річці Інгулець майже
втричі вищий за норму, що становить еколо-
гічну небезпеку одразу для декількох регі-
онів України, повідомляє прес-служба Дер-
жавної екологічної інспекції, посилаючись на
слова голови ДЕІ Андрія Мальованого під час
робочої наради з питань розв'язання проб-
леми скидання надлишків зворотних вод
зі ставка-накопичувача шахтних вод балки
Свистунова в Інгулець.

«Одна з причин високого рівня забруд-
нення — невиконання підприємствами своїх
зобов'язань згідно з регламентом проми-
вання річища та екологічного оздоровлення
річки Інгулець. Фінансування цих заходів
об'єктами гірничодобувної промисловості
припинене», — цитує прес-служба Мальо-
ваного.

Також обговорили стан готовності «Крив-
басшахтозакриття» до скиду очищених вод
зі ставка-накопичувача балки Свистунова у
річку Інгулець.

Мальований зазначив, що попри проб-
лемний стан об'єкта і необхідність ремонтних
робіт, зараз він повністю готовий до прове-
дження цього технологічного процесу.

«Тому надзвичайно важливе значення
має своєчасне ухвалення плану управління
шахтними водами Кривбасу. Необхідно
якнайшвидше досягти домовленостей між
усіма учасниками процесу, адже відтермі-
нування відповідних заходів може призвести
до екологічної катастрофи та підтоплення
багатьох населених пунктів», — сказав Ма-
льований.

ЗИМА В УКРАЇНІ МОЖЕ ЗНИКнути ЗА 20-25 РОКІВ

За 20-25 років зими в Україні може вже
не бути через глобальне потепління й зміну
клімату, припускає директор Українського
гідрометеорологічного центру Микола
Кульбіда.

Він зазначив: «Глобальне потепління,
звісно, не могло оминути Україну. Скажу
більше, наша держава належить до тих країн,
в яких воно досить відчутно: середньорічна
температура за останні кілька років збільши-
лась на 1,6-1,7 градуса Цельсія.

Крім того, щороку в середньому на 10-

15 днів збільшується теплий літній період,
а зимовий скорочується. Якщо все так і
продовжуватиметься, то не виключено, що
через 20-25 років зими в Україні взагалі не
буде».

Кульбіда заявив, що «цього року в Укра-
їні буде найбільший врожай за всю історію,
починаючи від Київської Русі» завдяки спри-
ятливим погодним умовам, які були під час
посівної. Цього року очікується найбільший
врожай кукурудзи та озимих культур.

«Якщо говорити про загрози глобаль-
ного потепління для аграрного сектору на-
шої держави, то вони, звісно, є, але сучасні
технології дозволяють уникати негативних
наслідків. Думаю, наші аграрії зважають на
це, особливо великі агрохолдинги», — додав
директор Укргідрометцентру.

Олена Рощенко, УП

СОТНІ НАЙБІЛЬШИХ ЗАБРУДНИКІВ ДОВКІЛЛЯ ОЧОЛИЛИ АХМЕТОВ ТА МІТТАЛ

Міністерство захисту довкілля та при-
родних ресурсів створило рейтинг найбіль-
ших забрудників атмосферного повітря за
2020 рік, його очолили підприємства Ріната
Ахметова та Лакшмі Міттала, йдуться у
рейтингу, який Економічній правді надали
у міністерстві.

У 2020 році обсяг викидів у повітря за-
галом скоротився на 8%: з 2,1 млн тонн
викидів у 2019 році до 1,92 млн тонн торік.

Водночас важливо розуміти, що такий
показник пов'язаний передусім зі стрімким
падінням економічної активності торік у
зв'язку з пандемією COVID-19. Так, реальний
ВВП України скоротився на 4% у 2020 році.
Крім того, торік генерація електроенергії
впала на 3,3%.

Отже, серед сотні найбільших забруд-
ників в Україні, перші 50 відповідають за
46,3% забруднень. З них найбільша частка
приходить на Донецьку область (18,53%
загальної кількості). Одразу за нею розташо-
вана Дніпропетровська область (8,4%).

Підприємства цих областей, зокрема,
складають першу десятку забрудників ат-
мосфери. Проти 2019 року, до них додалося
Покровське шахтоуправління.

Найбільшим власником цих підприємств є
Рінат Ахметов. Йому належать ММК ім. Ілліча,
Курахівська, Бурштинська та Запорізька ТЕС
(ДТЕК), Азовсталь та Покровське шахто-
управління. Сумарно це 723 тис тонн.

Ще дві позиції належать Лакшмі Мітталу,
а саме два металургійних виробництва Арсе-
лорМіттал. Разом — 202,68 тис тонн.

Центренерго (78,29% акцій належать
державі в особі Фонду держмайна) відпо-
відальне за 67,3 тис тонн в особі Вуглегір-
ської ТЕС. Ще 78 тис тонн викидів виробляє
Дніпровський меткомбінат, що належить
Індустріальному союзу Донбасу (Олег
Мкртчян).

У ДТЕК також підкреслили, що у 2018-2020
рр витратили на екомодернізацію 2,7 млрд
грн, а за останні 8 років скоротили викиди
забруднюючих речовин на 58%.

Дана Гордійчук, ЕП

Початок на ст. 1

БОРЦІВ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ У ХХ СТОРІЧЧІ ВІДЗНАЧИЛИ В ОБЛАСНІЙ РАДІ

Київської облради Тетяна Семенова зазначила, що на сьогодні вкрай важливо знати і пам'ятати історію нашої держави. Бо часом складається враження, що у когось є насаджена політична амнезія, коли просто банально не хочуть знати свою історію. «Ми — молода країна. Незалежність нашої держави нам давалась вкрай важко. Ми і досі за неї боремось, вже восьмий рік триває війна. Та кожен має починати з себе», — додала Семенова.

Варто також додати, що Київщина, як найближча до столиці область, зіграла рушійну роль у всіх доленосних акціях, які, зрештою, призвели до відновлення державної незалежності України. Всеукраїнське об'єднання ветеранів висловлює депутатам Київської обласної ради сердечну подяку за підтримку наших ветеранів боротьби за незалежність України на території Київської області.

Очікуємо подальшої корисної співпраці на благо України між Київською обласною радою та Всеукраїнським об'єднанням ветеранів.

«ОКОЛИЦІ КИЄВА» ПОБАЧИЛИ СВІТ

7 жовтня Сергій Вакулишин презентував книгу «Околиці Києва» в Інституті української археології та джерелознавства імені Михайла Грушевського НАН України. Він є одним з небагатьох краєзнавців та киевознавців, який активно працює на відродження української історії. До слова, Сергій Вакулишин демонстрував серед експозицій Музею історії Святошинського району документи про діяльність Святошинського районного осередку УЕА «Зелений світ».

На заході зібралися краєзнавці, історики та громадські діячі, які добувають та зберігають для українців історичну правду та відновлюють прогалини історичного минулого країни.

Сьогодні Музей історії Святошинського району презентував два унікальних друкованих видання — «Святошинський район в історичних фотографіях та документах» і «Все про Музей історії святошинського району». На світлинах відображені вже зниклі історичні та природні краєвиди столичного Святошинського району, а також невідомі світлинами Ніколая Амосова, Діани Петриненко та ін.

Автор книг — заслужений краєзнавець України, завідувач Музею Сергій Вакулишин.

Власкор

ПАМ'ЯТЬ ЖЕРТВ МОСКОВСЬКОГО КРИВАВОГО РЕЖИМУ ВШАНОВАНО

27 жовтня активісти Всеукраїнського об'єднання ветеранів та ветерани Української екологічної асоціації «Зелений світ» приєдналися до заходів Київського товариства політ'язнів та репресованих із вшанування пам'яті репресованих в Україні, а також українців, репресованих за її межами, які відбували покарання в Соловках та розстріляні 27 жовтня — 4 листопада 1937 року в урочищі Сандармох поблизу робітничого селища Медвежа Гора. Серед жертв московського кривавого режиму СРСР — видатні майстри культури, вчені, державні діячі, священнослужителі з багатьох республік СРСР. Усіх розстріляних згодом реабілітували й визнали жертвами сталінського терору.

Панахиду відслужив священник ПЦУ о. Дмитро.

Головував на заходах голова Київського товариства політ'язнів та репресованих Олесь Шевченко.

Від 27 жовтня до 4 листопада 1937 року на честь «Великої Октябрьської Соціалістическої революції» в урочищі Сандармох російські кати розстріляли 1111 в'язнів, серед них — режисер театру «Березіль» Лесь Курбас, поет-неокласик професор Микола Зеров, драматург Микола Куліш, освітяни Антон, Остап і Богдан Крушельницькі, письменники Валер'ян Підмогильний, Павло Филипович, Олександра Влизько, Валер'ян Поліщук, Григорій Епик, Марко Вороний, Олександра Слісаренко, Михайло Ялович, історики Матвій Яворський, Сергій Грушевський (брат Михайла Грушевського).

ДО ГЕНШТАБУ ЗВЕРНУЛИСЯ ЩОДО ОЧИСНИХ СПОРУД

Військове містечко в Житомирській області систематично забруднює стічними стоками річку Тетерів. Після чергової перевірки екологи звернулися до Генерального штабу Збройних сил України з вимогою щодо усунення порушень природоохоронного законодавства та забезпечення ефективної роботи очисних споруд, повідомила пресслужба Державної екологічної інспекції Поліського округу.

Як результат, було встановлено, що очисні споруди каналізації у військовому містечку в м. Радомишль та смт Городок утримуються в неналежному стані та працюють не ефективно, не розроблені заходи щодо попередження забруднення підземних вод (локальні мережі спосте-

режувальних свердловин для контролю за якісним станом цих вод) в районі розташування мулових майданчиків.

Протягом 2019 року у річку Тетерів було відведено 149,9 тис.м³ недостатньо очищених зворотних вод, за 2020 рік — 156,9 тис.м³ недостатньо очищених вод.

Державними інспекторами нараховано шкоду за забруднення водного об'єкту в сумі 53 тис. 836 грн та надіслано Макарієвській квартирно-експлуатаційної частині району претензію для добровільної сплати завданих збитків.

НА ГОРОХІВЩИНІ ХОЧУТЬ СОРТУВАТИ СМІТТЯ ПО-АВСТРИЙСЬКИ

Нещодавно делегація посадовців з територіальних громад колишнього Горохівського району на запрошення австрійського підприємця Крістіана Чернера здійснила ознайомчу поїздку до Австрії. Про це повідомляють на сайті Горохівської громади.

За кілька днів перебування в Австрії голови Горохівської міської ради Віктор Годик, Мар'янівської селищної ради Олег Басалик і Берестечківської міської ради Ігор Грудзевич з іншими учасниками делегації відвідали підприємства, які спеціалізуються на сортуванні і переробці сміття у цій державі.

Під час робочої поїздки делегація також оглянула старий рекультивований полігон відходів, якому вже понад сорок років і з якого зараз за сучасними технологіями видобувають тридцять мільйонів кубометрів газу.

Сортування сміття в Австрії розпочинається ще з дому, де люди сортують окремо упаковку, органіку, яка «поїде» на компостний завод, і решту сміття. Згодом спеціальними автомобілями відходів звозять на один із сміттесортувальних заводів. Там майже немає ручної праці, використовують потужну техніку, машини і сучасні комп'ютерні технології.

Сміття сортують на різні фракції, згодом пресують і складають для відправлення на підприємства, які займаються сміттєпереробкою. Незначну частину, яку неможливо відсортувати, покривають і захоронюють на полігоні. Про безпеку таких підприємств свідчить їхнє розташування. Один із заводів розташований у місті з населенням понад двісті тисяч чоловік. Біля нього неприємного запаху немає.

Австрійський підприємець хоче реалізувати кілька проєктів в Україні, зокрема на Волині і сусідній Львівщині. На території Горохівщини підприємцеві підходить земельна ділянка, на якій понад два роки тому хотіли побудувати смітєвий полігон. Ця площа знаходиться на території Мар'янівської селищної ради.

ЩО ВІДБУВАЄТЬСЯ З УКРАЇНСЬКИМИ ЛІСАМИ

Влада України оголосила масштабний екологічний проект, спрямований на озеленення країни на тлі масових рубок та необлікованих лісів. Президент Зеленський обіцяє висадку мільярда дерев. У якому стані ліси країни зараз?

Президент України Володимир Зеленський анонсував амбітний екологічний проект «Зелена країна», який передбачає збільшення площі лісів в Україні на мільйон гектарів за десять років. Задля цього у найближчі три роки планують висадити один мільярд дерев. Чому експерти критикують таку ініціативу та у якому стані перебувають українські ліси, з'ясувала DW.

Українські ліси — це 15,9 відсотка від загальної території країни, 9,6 мільйона гектарів території. Принаймні, такі дані за 2011 рік озвучує Державне агентство лісових ресурсів. Актуальної інформації не надають, адже уже десять років облік лісів не проводили.

Разом з тим, як свідчать дані державної статистики, площа ділянок, вкритих лісовою рослинністю, станом на 2019 рік становила 8,8 мільйона гектарів (14,7 відсотка від загальної площі). Саме на цю цифру варто орієнтуватися, якщо говорити про фактичну кількість лісів, зазначає аналітик громадської організації «Супільство і довкілля» Андрій Андрусевич. Однак, за його словами, навіть така цифра може бути значно завищеною. «Загальна щорічна площа рубок в Україні, яка офіційно оприлюднюється, становить більше 400 тисяч гектарів, а площа відтворення лісів становить близько 40 тисяч гектарів», — каже експерт. — На мою думку, ніхто зараз не знає, яка площа лісів в Україні».

У Держагентстві лісових ресурсів України наполягають, що тенденції до зменшення лісових площ в Україні немає, крім тих лісів, що належать до «земель запасу» — ділянок, які не надані у постійне користування або власність. Як повідомили DW у відомстві, таких лісів налічувалося востаннє 0,8 мільйона гектарів, з них 0,3 мільйона — це полезахисні лісові смуги. «Ліси, які знаходяться на землях запасу, не закріплені за конкретними лісокористувачами і перебувають у вкрай занедбаному стані. В них не проводиться лісовпорядкування, і стан цих лісів на сьогодні фактично невідомий, — розповіли в Держагентстві. — В них відсутня лісова охорона, ліси вирубуються в результаті незаконних рубок». Такі лісові масиви, особливо біля населених пунктів, пере-

ворюються на звалища відходів, додають у пресслужбі. Накопичення в лісах сміття сприяє зростанню кількості лісових пожеж, переконують у Держагентстві.

У громадській організації «Українська природоохоронна група» уточнюють, що йдеться про так звані самосійні ліси, які утворилися за останні 20-30 років на колишніх полях. Екологи оцінюють їхню площу в межах 500 тисяч гектарів. Найбільше їх може бути в Карпатах, на Поліссі та, частково, у лісостеповій зоні, вказують експерти. Юридично вони не вважаються лісом, не мають державної охорони і щойно такі ділянки отримують власників та орендарів, їх викорчуюють і використовують під сільське господарство. «Вони знищуються з величезною швидкістю, і відбувається знеліснення», — констатує біолог, експерт «Української природоохоронної групи» Єгор Гриник. На його думку, необхідно насамперед попіклуватися про збереження таких лісів, перш ніж займатися висадкою нових.

Власне, саме завдяки офіційному обліку самосійних уже наявних лісів міністерство захисту довкілля та природних ресурсів, якраз і збирається виконати майже половину плану екологічної стратегії президента. На даний момент у планах міністерства, які нещодавно озвучив очільник відомства Роман Абрамовський, «ідентифікувати та зберегти 300–500 тисяч гектарів самосійних та безгосподарних лісів». Решту плану здійснюватимуть через висадку нових дерев і прагнутимуть досягти 20 відсотків лісистості замість 15,6. Для цього необхідно буде створити понад два мільйони гектарів нових лісів за рахунок залучення нових земель, повідомили DW у Держагентстві лісових ресурсів. Там вказують, що це потенційно можливо за рахунок непридатних для сільського господарства земель (яри, балки, крутосхили, кам'янисті розсипи, піски тощо), а також на рекультивованих землях, галявинах і пустирях. Також йдеться про лісосмуги вздовж доріг, вододій, полів.

Масштабне заліснення території України планують здійснювати на території кожної області. «У степовій та лісостеповій зоні України також буде проводитися заліснення (створення нових лісів) на малопродуктивних та деградованих землях», — повідомили в Держагентстві.

Саме цього чи не найбільше і побоюються екологи. «Це може створити величезні ризики для інших природних екосистем в Україні», — вказує Гриник. За його словами, в Україні ситуація зі степами зараз набагато гірша, ніж з лісами, через їхнє масштабне розорювання. «Якщо зорати степ або лук і насадити штучний ліс, то це буде знищенням природи. Це штучна екосистема взамін природної», — каже експерт.

Дендролог, співробітник Інституту еволюційної екології Національної академії Наук України Ігор Куземко переймається також тим, які саме дерева висаджуватимуть у рамках цього проекту. «Одна справа — якщо це будуть аборигенні дерева, інша справа — якщо це будуть чужорідні, занесені дерева», — вказує експерт у коментарі DW. За його словами, під час однієї з попередніх державних програм зі збільшення лісів він спостерігав, як

розорювалися степи і «висаджувалася рубінія, дуб червоний, тобто дуже інвазивні види, які у нас не можна садити взагалі» через загрозу наявній екосистемі.

Опитані DW експерти загалом позитивно оцінюють ідею збільшити кількість лісів, однак закликають це робити із врахуванням думок природоохоронників. Окрім того, експерти вказують на те, що не варто забувати й про інші не вирішені проблеми у галузі лісництва. За словами експерта Андрія Андрусевича, чимало запитань є і до державних лісів, які перебувають під охороною лісівників. «До лісу ставляться як до халявного ресурсу. Ми не знаємо реальної площі лісів, реальної площі вирубок, про відповідність рубок, про які звітуються — чи вони санітарні, чи суцільні», — каже співрозмовник DW. За його словами, лісове господарство наразі ведеться вкрай непрозоро та безсистемно. На думку експерта, ситуацію, однак, не вдасться вирішити без повноцінної реформи правоохоронної системи та посилення контролю за усіма відповідальними органами.

НАЙПОПУЛЯРНІШІ В УКРАЇНІ ПАРКИ ТА ЗАПОВІДНИКИ

Компанія Google сформувала рейтинг 10 найпопулярніших серед українців природних парків і заповідників. Рейтинг зробили на запит Державного агентства з розвитку туризму. Його сформували на основі запитів у пошуковик Google.

Найпопулярніші природні парки й заповідники:

Бакота (Хмельницька область),
Асканія-Нова (Херсонська область),
Тустань (Львівська область),
озеро Синевир (Закарпатська об-

ласть),
Блакитні озера (Чернігівська об-

ласть),
Рожеві озера, Лемурівське озеро

(Херсонська область),
Кінбурнська коса (Миколаївська об-

ласть),
Джарилгач (Херсонська область),
Санжійка (Одеська область),
Шацькі озера (Волинська область).

Компанія Google на запит Державного агентства розвитку туризму надала інформацію про Топ-туристичних об'єктів, місць та напрямків в Україні за кількістю пошукових запитів Google-Maps&Search за 9 місяців 2021 року.

Перша п'ятірка запитів серед природних парків та заповідних зон: Бакота, Асканія-Нова, Тустань, Синевир, Блакитні озера (Чернігівщина).

Серед міських парків та розважальних зон у пошуковиках першість цього року отримав аквапарк в Одесі, за ним ідуть зоопарк у Києві, аквапарк у Затоці, аквапарк у Бердянську та Центральний парк культури та відпочинку ім. Максима Горького у Харкові (який минулого року був на першому місці серед усіх запитів). Замикає п'ятірку лідерів цього разу Ботанічний сад у Києві.

Збираючись на море та пляжі, відпочивальники найбільше шукали Залізний порт, Кирилівку, Коблево, Чорноморськ та Лазурне. Серед карпатських туристичних об'єктів — Буковель, Драгобрат, Яремче та Солотвино.

Василь Денисюк

ДУХОВНЕ ЖИТТЯ КРАЇНИ – ЕКОЛОГІЧНА СПРАВА

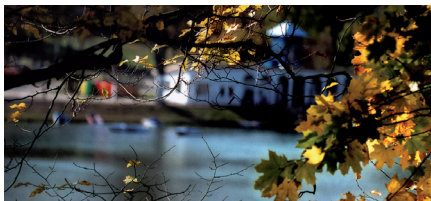

11 жовтня в Будинку письменників відбулася презентація ювілейної поетичної збірки Василя Солов'я «Околиця Щастя». Це — десята книга українського письменника з його літературного поетичного доробку.

На презентації книги кілька теплих слів про автора і його творчу спадщину промовив голова НСПУ Михайло Сидоржевський. Також виступили друзі та колеги художнього ремесла Василя Солов'я, зокрема і редактор книги та друг дитинства Олесь Шевченко.

Зі святом народження чергової української книжки та ювілейною збіркою Василя Солов'я привітав директор Виконавчої управи УЕА «Зелений світ» Віктор Ткаченко. Пан Віктор особисто взяв участь у видавництві поетичної збірки «Околиця Щастя».

У КИЄВІ НА СОВСЬКИХ СТАВКАХ СТВОРЯТЬ ЕКОПАРК

Влада столиці підтримала проєкт створення парку на території Совських ставків. Відтак неповторна екосистема буде захищена від забудови.

Парк планують побудувати на проспекті Валерія Лобановського, 113 (Голосіївський район). Площа зеленого простору сягатиме 19,1187 гектара.

Мета проєкту: зберегти природу — на території ставків є гнізда водоплавних птахів, а також популяції рослин та тварин і облаштувати комфортну зону відпочинку для киян та гостей міста.

Земельну ділянку оцінювали у 614 мільйонів гривень. Однак, нещодавно за рішенням Господарського суду міста Києва землю повернули територіальній громаді міста. Безумовно, це заслуга небайдужих активістів, які впродовж понад 10 років вели боротьбу із забудовниками.

2 жовтня, на Совських ставках відбулася екологічна толока, на якій зібрали сміття, очистили річку Совку та полагодили мости.

УКРАЇНСЬКИЙ КЛІМАТИЧНИЙ ФОНД СТАРТУВАТИМЕ У 2023

Український кліматичний фонд, який наразі розробляє Мінекології, може почати роботу на початку 2023 року.

Про це у коментарі проєкту агентства

«Інтерфакс-Україна» Green Deal заявив міністр екології Роман Абрамовський.

За його словами, попереду велика робота з конструювання та моделювання Українського кліматичного фонду, а також у частині ухвалення законопроекту, який затвердить цей фонд.

«Тим не менш, я вважаю, що це об'єктивно можливо. Одне з головних завдань на цьому етапі — заручитися підтримкою міжнародних фінансових організацій, які зможуть бути інвесторами в рамках фонду і мультиплікувати ефект від надходження екоподатків. Іншого шляху немає», — вважає він.

За словами міністра, в міністерстві вже ведуть переговори з Європейським банком реконструкції та розвитку та Світовим банком.

ЖИТОМИР ЗАБЕЗПЕЧИТЬ 30% ТЕПЛА З ПЕРЕРОБКИ СМІТТЯ

У Житомирі у березні планують відкрити сміттєпереробний завод, завдяки якому місто забезпечить 30% тепла для населення, розповів під час засідання Конгресу місцевих та регіональних влад міський голова Житомира Сергій Сухомлин.

Він розповів, що наразі площа сміттєзвалищ в Україні сягає 8,5 тисяч га. У Житомирі ж будуватимуть завод, що зможе переробляти 85 тисяч тонн твердих побутових відходів (ТПВ).

Після переробки ТПВ залишається паливо (РДФ), як результат спалювання якого можна отримати газ. Наприклад, за словами Сухомлина, від переробки сміття на новому заводі можна буде отримати 40 тис тонн РДФ.

Така кількість палива може забезпечити теплом 30% міста, розповів мер. Як приклад він навів Дانیю, де завдяки РДФ генерується 90% теплоенергії.

Економічна правда

«ЕКОТАКСІ» У ЧЕРКАСАХ ДЛЯ ТИХ, ХТО СОРТУЄ СМІТТЯ

У Черкасах, щоб навчити людей сортувати сміття, створили проєкт «Екотаксі», розповів Суспільному ініціаторка Альона Остапенко. Відходи, які черкаські здадуть таким чином, потім перероблятимуть.

«Таксі» збирає у містیان сортовані пластики, папір, скло та метал. Працює воно наступним чином: ви телефонуєте, домовляєтесь, до вас під'їжджають і безкоштовно забирають відсортовані відходи.

Ідея сортувати сміття, зазначила пані Альона, виникла у неї після побаченого подібного у Львові: «Я сама давно сортую та компостую органічні відходи. Коли побачила як працює органічна компостувальна станція, то вирішила, що нам щось треба також робити з цим усім».

«Екотаксі» — це її власне авто, зазначила Альона Остапенко. Окремого приміщення для сортування та зберігання сміття немає, тому все це робить у приватному секторі, додала жінка.

«Це волонтерський неприбутковий проєкт від громадської організації. Деяку вторсировину ми здаємо на пункт приймання, для того, щоб якось «відбити» бензин. Інше передаємо на підприємства, які це все переробляють», — зауважила вона.

ЯК ДОСЯГТИ НУЛЬОВИХ ВІДХОДІВ НА ЗВАЛИЩАХ

Щороку українці генерують до 15 мільйонів тонн сміття, а сміттєзвалища займають близько 2% території країни. У європейських і скандинавських країнах сортування є обов'язком людей і бізнесу. В Україні ж така практика тільки формується.

У 2015 Євгенія Аратовська та її команда створили громадську організацію «Україна без сміття», відому як УБС — соціальний стартап, що прагне зробити сортування нормою для українців. Вони першими в Україні відкрили станцію сортування No Waste Recycling Station.

Євгенія каже, що їй було боляче бачити, як пластикове сміття постійно накопичується й нікуди не дівається. А коли в неї з'явилися діти, відчула, що відповідальна за збереження чистого довкілля для них, аби вони мали де зростати. Так, у 2014-му вперше з'явилася ідея запустити екопроєкт, щоб навчати людей сортувати та створювати можливості для цього.

Коли ми створили першу станцію сортування, через певний час схожі проєкти почали з'являтися в інших містах. Тобто до цього активісти, волонтери, активні громадяни не наважувалися взагалі займатися сферою поводження з відходами, бо вона здавалася мафіозною, корумпованою, тіньювою, непривабливою, — ділиться Євгенія.

«Україна без сміття» приймає на переробку та утилізацію близько 40 видів різних відходів, незмінне правило — все має бути сухе й чисте, щоб простір станції був безпечним, комфортним і приємним. В результаті, УБС щомісяця віддає на переробку українським підприємствам 25—45 тонн вторсировини.

ПРОКУРАТУРА РОЗСЛІДУЄ ЕКОЛОГІЧНІ ПОРУШЕННЯ

Прокуратура Миколаївської області проводить розслідування виробництва про можливе порушення правил екологічної безпеки, в рамках якого проводить експертизу, заявив голова Миколаївської обласної прокуратури Володимир Говоруха. За його словами, триває досудове розслідування за статтею 236 ККУ, пише Цензор.НЕТ.

Раніше експертиза Київського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України виявила ряд небезпечних речовин у відходах червоного шламу Миколаївського глиноземного заводу (МГЗ), які негативно впливають на довкілля, а також життя і здоров'я людини. У червоному шламі були виявлені миш'як, кадмій, ртуть, свинець, а також елементи алюмінію, бору, кальцію, хрому, феруму, маргану, магнію, сірки, стітану, тантану, ванадію, стронцію і силіцію, які можуть становити найдзвичайну небезпеку для людей.

У кінці 2019 року місцеві жителі ініціювали створення громадської організації «Стоп Шлам». У травні поточного року було задоволено позов про стягнення з МГЗ 9,2 млрд грн на користь постраждалих від діяльності підприємства. У суді першої інстанції було доведено, що складування понад 47 мільйонів тонн токсичного червоного шламу, завдають непоправної шкоди екології регіону.

НАЗВАНО ПРИЧИНУ СМЕРТІ 7 МІЛЬЙОНІВ ЛЮДЕЙ ЩОРІЧНО

Експерти Організації Об'єднаних Націй виявили причину смерті семи мільйонів людей щорічно. Негативному впливу піддаються легені, серце і мозок людини, повідомляється на сторінці ООН у Twitter.

На думку експертів, людей вбиває забруднене повітря, а саме викиди від викопного палива.

«Його найнебезпечніша зброя — непомітні отруйні частинки, які за розміром можуть бути не більше молекули. Вони провокують запальні процеси в легенях і можуть стати причиною розвитку онкологічних захворювань», — розповіли експерти.

Крім того, найдрібніші частинки можуть потрапити в кровотік, зменшуючи товщину судин і збільшуючи тиск, що може привести до інсульту або інфаркту. Всього, за підрахунками експертів, забруднення повітря вбиває більше людей, ніж війни, куріння і туберкульоз.

«Де б ви не жили, забруднення повітря скорочує ваші дні. У США приблизно на 4 місяці. У РФ приблизно на 9 місяців. В Індії на 1,5 року», — підсумували в ООН.

12 ФАКТІВ ПРО ТЕ, ЧИМ ДИХАЮТЬ МІЖАНЦІ КИЄВА

Якість повітря — один з головних чинників, що впливають на здоров'я людей та якість їх життя. У міжнародній доповіді про якість повітря за 2020 рік Київ посів 39 місце серед світових столиць за забрудненістю повітря дрібними частинками. Також за даними порталу IQAir, протягом цього та минулого року столиця України неодноразово потрапляла у першу десятку рейтингу міст світу з найбільш забрудненою атмосферою. Ось кілька фактів, які треба знати про якість повітря у Києві.

1. Якість атмосферного повітря залежить від двох основних джерел забруднення: пересувних і стаціонарних. Забруднення атмосферного повітря міста Києва до 85% спровоковано викидами від пересувних джерел — транспорту. 15% становлять забруднення від стаціонарних джерел, зокрема промислового комплексу міста.

2. Лише 4% забруднення від пересувних джерел припадає на авіа-, залізничний та водний транспорт. Решта — на автомобільний транспорт. Близько 70% від загальної кількості викидів автотранспортних засобів здійснюють приватні авто. У Києві офіційно зареєстровано 1,2 мільйони автомобілів. За прогнозами, кількість приватних авто в столиці збільшиться на 60% до 2025 року.

3. Викиди від автомобілів особливо небезпечні тому, що здійснюються в безпосередній близькості від пішохідних зон.

Найбільша кількість токсичних речовин виділяється за під час пуску й зупинки двигуна, а також під час його роботи в холостому режимі. Тобто максимальна концентрація токсичних речовин у містах спостерігається на перехрестях та біля світлофорів. Близько 50% викидів в межах міста припадає на траси з малою швидкістю руху і менше 25% — на швидкісні траси.

4. 90% стаціонарних джерел забруднення — підприємства енергетичної галузі (ТЕЦ-5, ТЕЦ-6, ПАТ «Київгаз», КП «Київтеплоенерго», завод «Енергія» тощо). Щороку вони продукують понад 25 тисяч тонн забруднюючих речовин та до 5 мільйонів тонн діоксиду вуглецю.

5. До основних забрудників повітря відносять тверді частинки пилу (PM10 і PM2.5), двоокис азоту (NO₂), двоокис сірки (SO₂), вуглеводні (CnHm), альдегіди (RCHO), оксид вуглецю (CO), важкі метали (арсен, кадмій, нікель, ртуть), формальдегід (CH₂O), недиференційовані частинки та бенз(а)пірен (C₂₀H₁₂).

6. Пікові погіршення стану повітря ми зазвичай спостерігаємо через погодні умови. Висока вологість, відсутність вітру, температурна інверсія (підвищення температури повітря з висотою) сприяють тому, що забруднювальні речовини не розсіюються в атмосферному повітрі. Також на статистику якості повітря впливають надзвичайні явища — лісові пожежі або пилові бурі.

7. Державна система контролю якості повітря була сформована у 70-х роках. У Києві працюють 16 державних стаціонарних постів, які здійснюють моніторинг якості повітря. Проби беруться 3—4 рази на добу, але система не може інформувати населення в режимі реального часу.

8. Наприкінці 2020 року на вулиці Вербицького, що на Харківському масиві, та на Харківському шосе було встановлено 2 автоматизовані станції, які показують якість повітря в реальному часі та на онлайн-мапі. Загалом в Києві планували встановити до 70 таких станцій.

9. Альтернативними системами моніторингу якості повітря є такі ініціативи, як SaveEcoBot, Telegram-бот «Якість повітря у Києві», ЛУН Місто Air, EcoCity. Громадські ініціативи на відміну від державних надають дані онлайн. Такі платформи об'єднують інформацію з офіційних джерел, метеорологічні дані та здебільшого спираються на особисті датчики громадян. Останні вимірюють якість повітря за найбільш приоритетними забруднювачами — твердими частками PM10 і PM2.5.

10. У більшості країн для інформування громадськості про рівень забруднення використовується стандарт AQI — air quality index (індекс якості повітря). Розрізняють кілька рівнів забруднення. Найменший, «зелений» рівень — «хороший» від 0 до 50 AQI (забруднення відсутнє або ж становить незначний ризик для здоров'я). Найвищий, «темно-бордовий» — «важкий» до 500 AQI (небезпечний навіть для здорових людей).

11. За даними МОЗ, у 2020 році 78% передчасних смертей від інфаркту та інсульту в Україні спровоковані забрудненням повітря. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я Україна посідає 15-те місце у світі та п'яте в Європі

за рівнем смертності від забрудненого повітря.

12. Як свідчить досвід інших країн, з проблемою забруднення атмосфери можна боротися. Наприклад, заходи спрямовані на скорочення рівня шкідливих викидів у ЄС, сьогодні зменшили кількість передчасних смертей унаслідок забруднення повітря майже вдвічі у порівнянні з 1990-м роком. Європейська агенція з охорони довкілля заявляє, що якість повітря в Європі значно покращилася за останнє десятиліття, але забруднення залишається основною причиною передчасної смерті на континенті.

НАВІТЬ НЕ ДУЖЕ БРУДНЕ ПОВІТРЯ ШКОДИТЬ ЗДОРОВ'Ю

Нове дослідження показало, що умовно чисте повітря теж може бути небезпечним. Але існують способи зменшити його негативний вплив на здоров'я, пише BMJ.

В останні роки в розвинених країнах спостерігається зниження забрудненості повітря. Наприклад, у 2019 році кількість проб повітря біля автомагістралей, в яких були перевищені гранично допустимі концентрації шкідливих речовин, було у 2,29 раза менше, ніж у 2012 році.

Однак, деякі дослідження показували, що шкідливі речовини в повітрі можуть впливати на здоров'я навіть у концентраціях, які вважаються допустимими. Автори нової наукової роботи оцінили їх безпеку для життя.

Вчені проаналізували дані з восьми досліджень, проведених у шести європейських країнах, які охопили близько 325 тисяч осіб. За учасниками спостерігали протягом 20 років.

Аналіз підтвердив, що чим вище в повітрі концентрації дрібнодисперсних частинок з діаметром менше 2,5 мікрон (PM2.5) і діоксиду азоту, тим більше ризик смерті людей: збільшення концентрації частинок PM2.5 на 5 мікрограмів на кубічний метр (µg/m³) було пов'язано з ростом ризику смерті на 13%; діоксиду азоту на 10 µg/m³ — на 8,6%.

Зв'язок цих речовин з ризиком смерті була значною навіть при дуже низьких концентраціях, які допустимі нормами ВООЗ і розвинених країн.

Без перевищення норм збільшення концентрації частинок PM2.5 на 5 µg/m³ було пов'язано з ростом ризику смерті майже на 30%.

Імовірність смерті у людей, які вдихали діоксид азоту в допустимих дозах, збільшувалася на 10% при зростанні концентрації діоксиду азоту на кожні 10 µg/m³.

Якщо точно відомо, що забруднення повітря перевищує допустимі норми, можна використовувати респиратори N95.

Частіше користуватися велосипедом і ходити пішки. При цьому намагатися обходити або об'їжджати великі дороги та інші джерела забруднення.

При використанні машини потрібно закривати вікна, використовувати систему вентиляції повітря з фільтрацією.

Фізична активність протистоїть ефектам брудного повітря.

Для полегшення впливу брудного повітря на легені та серце необхідно проводити профілактичні заходи, наприклад, підтримувати нормальну вагу і фізичну активність, не курити.

ДІВЧИНА З ІНВАЛІДНІСТЮ НАВЧАЄ СУСІДІВ СОРТУВАТИ СМІТТЯ

У Черкасах будинок взявся сортувати сміття, а на зароблені гроші мешканці приводять до ладу двір. Корисної справи їх навчила одна з мешканок — дівчина з інвалідністю, проводячи спеціальні тренінги, йдеться в сюжеті ТСН.

25-річна Анна вже стала місцевою знаменитістю — після того, як вона пройшла екологічне навчання й написала спеціальний еко-проект. Згодом сортувати сміття вона навчила своїх сусідів.

Будинок, де вона мешкає, зводився для родин з дітьми з інвалідністю — там є пандуси, немає порогів та широкі коридори. Дівчина з подивом відзначила готовність сусідів до благородної справи.

У під'їздах вже з'явилися контейнери для батарейок і лампочок, мешканці окремо збирають макулатуру, скло та пластик. Дівчина навчила сусідів правилам збору тари: вона має бути чистою і сплющеною. Щомісяця будинок збирає близько 70 кг пластику, який здають на переробку. За рік на цьому можна заробити близько 2000 гривень.

Голова ОСББ розповідає, що зароблені гроші йдуть на облаштування подвір'я: там є нові лавки й доглянуті алеї.

Основний непотріб збирають в один бак, раніше їх було два. Втім, на платіжку за вивіз сміття економія не вплинула. Норми мерія поки переглядати не планує.

Дівчина хоче збільшити число еко-свідомих мешканців і планує залучити до сортування сміття інші ОСББ. Тоді можна буде клопотати про зменшення тарифу.

Органічні відходи, які теж збирають окремо, щодня вивозять на сусідню міні-ферму.

У КИЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ З'ЯВИВСЯ ПЕРШИЙ ПРИРОДНИЙ ЛІС

У Київській області офіційно зафіксували перший природний ліс. Він охоплює дві ділянки площею 44,1 гектара у межах ландшафтного заказника місцевого значення «Яхнівський».

Відтепер територія, на якій зростає найбільше угруповання ялівцю звичайного, охоронятиметься. Відтак, на ній заборонено вирубування дерев.

Досягнення статусу природного лісу вдалося завдяки зусиллям WWF-Україна. Рішення прийняте ДП «Тетерівський лісгосп».

Експерти організації ідентифікували 15 ділянок природних лісів у Київській області. Їх загальна площа складає 149,6 гектара. Наразі фахівці докладають максимум зусиль, аби надати їм природоохоронного статусу.

За 2021 рік WWF-Україна вдалося

створити 47 пралісових пам'яток природи, загальна площа яких складає 5 406,7 гектара. Вони розташовані у Закарпатській, Чернівецькій та Волинській областях. Зокрема 3 пам'ятки — поліські. Вони зафіксовані у межах Маневецького лісового господарства, а загальна площа — 95,5 гектара.

У межах Київської області експерти WWF-Україна ідентифікували 15 ділянок природних лісів загальною площею 149,6 га. Наразі тривають роботи з надання їм охоронного статусу.

Катерина Сердюк

400-РІЧНИЙ ДУБ ОГОЛОСИЛИ ПАМ'ЯТКОЮ ПРИРОДИ

Львівська облрада прийняла рішення про оголошення 400-річного дуба на вул. Енергетичній у Львові ботанічною пам'яткою природи місцевого значення під назвою «Віковий дуб». Раніше відповідне рішення погодила Львівська міськрада, підтримавши ініціативу мешканців.

Рішення прийнято з метою збереження дерева породи «Дуб звичайний», вік якого понад 400 років, обхват стовбура 5,1 м та висота близько 30 м.

Дерево росте навпроти житлового будинку на вул. Енергетичній, 19 у Львові. Відтепер воно є ботанічною пам'яткою природи місцевого значення «Віковий дуб». Охоронний статус дозволить зберегти дерево для майбутніх поколінь.

У ГІМАЛАЙСЬКИХ ВЕДМЕДІВ З'ЯВИВСЯ ОПІКУН

У Подільському зоопарку для гімалайських ведмедів з'явився опікун, повідомляє Подільський зоопарк на сторінці у фейсбук.

Окрім Подільського зоопарку за ведмедями тепер буде дбати Exadel Ukraine, міжнародна IT-компанія, яка займається розробкою програмного забезпечення та IT консалтингом.

Загалом, учасниками опікунської програми Подільського зоопарку стали

представники різних галузей. Зокрема, які працюють у сфері обслуговування, медіа, туризму.

Програма спрямована на поліпшення умов утримання, ветеринарного обслуговування, а також збагачення харчування тварин зоопарку.

Для опікунів Програма є можливістю відчувати свою причетність до життя зоопарку та взяти участь у спільній справі, що має на меті збереження зникаючих, рідкісних, екзотичних та місцевих видів тварин в умовах зоологічних парків.

НА ЛЬВІВЩИНІ СТАТУЄ ПІЛОТНИЙ ПРОЄКТ ЩОДО ЗМЕНШЕННЯ ВПЛИВУ ЗАБРУДНЕНОГО ПОВІТРЯ

Громадська організація SaveDnipro починає спільний проєкт з польською IT-компанією Lichba «Djinn EI» щодо зменшення шкідливого впливу забрудненого повітря на життя та здоров'я людей. Пілотним містом стане Дрогобич, йдеться на сайті громадської організації, передає Укрінформ.

Планується розробити нову функцію у найбільшому екологічному чат-боті України SaveEcoBot.

«Нова функція надаватиме користувачам рекомендації, як мінімізувати вплив на здоров'я та життя, якщо рівень забруднення повітря буде перевищувати допустимі показники», — йдеться у повідомленні.

Мешканці Дрогобича зможуть на собі оцінити оновлений функціонал. Проєкт триватиме до 30 червня 2022 року. Також у рамках реалізації проєкту Дрогобич отримає нові станції моніторингу якості повітря SaveEcoSensor.

ЯКІ ЗАБРУДНИКИ ВИЯВИЛИ У ФЛОРИ ТА ФАУНИ АНТАРКТИКИ

У 2019 та 2020 роках на українській антарктичній станції «Академік Вернадський» вчені Національного антарктичного наукового центру у співпраці з науковцями Європейського Союзу почали вивчати поширення глобальних забрудників у екосистемі Південного океану, розповів директор Національного антарктичного наукового центру Євген Дикий.

Аналізи на вміст забруднювальних речовин проводилися в пробах морських істот різних трофічних рівнів: водоростей — макрофітів, морських зірок, морських їжаків, риб, тюленів-крабодів та пінгвінів. Загалом було відібрано 14 проб.

У пробах визначалися пріоритетні забруднювальні речовини, визначені Водною Рамковою Директивою ЄС, та кілька тисяч нових хімікатів і продуктів їхнього розпаду.

Там зазначили, що це лише початок тривалого дослідження, яке наразі є унікальним для Антарктики.

ЗНИЩЕННЯ БІОРІЗНОМАНІТТЯ КОШТУВАТИМЕ СВІТУ 2,7 ТРИЛЬЙОНА ДОЛАРІВ ЩОРОКУ

Світова економіка через знищення біорізноманіття може втрачати близько 2,7 трильйона доларів щорічно до 2030 року через вплив на рибне продовольство та деревину з лісу. Про це йдеться у розрахунках Світового банку, повідомляє Bloomberg.

Водночас, зауважили у СБ, наявні економічні прогнози є надто оптимістичними, адже вони не враховують втрати, які екологія переживає зараз.

За базовим сценарієм світ втратить близько 46 мільйонів гектарів сільгоспземель, а запаси риби продовжуватимуть скорочуватися. За виконання так званого плану 30*30, що передбачає консервацію 30% земель планети, світова економіка все одно скоротиться, але лише на 0,1%.

За найгіршого сценарію, якщо світ досягне критичної точки, коли країни не зможуть адаптуватися до шоку для екосистем, глобальна економіка скорочуватиметься на 2,3% щороку.

Для порівняння, минулого року світова економіка скоротилася на 3,3% через пандемію, найгірший спад мирного часу з часів Великої депресії за даними МВФ.

Економіки країн, що розвиваються, особливо постраждають, оскільки вони більше залежать від сировини та товарів та послуг, пов'язаних з екосистемами. Світовий банк заявив, що в країнах Африки на південь від Сахари та Південної Азії реальний ВВП скорочуватиметься на 9,7% щорічно та на 6,5% відповідно.

Економічна правда

У СВІТІ ПІД ЗАГРОЗОЮ ЗНИКНЕННЯ ЗНАХОДЯТЬСЯ 30% ВИДІВ ДЕРЕВ

У світі під загрозою зникнення знаходяться 30% видів дерев, йдеться в дослідженні Botanic Gardens Conservation International.

«З 58 497 відомих видів 30% знаходяться під загрозою зникнення, а 142 зникли», — зазначив голова комісії з виживання видів Джон Пол Родрігес.

Серед дерев, які найбільш схильні до ризику, — магнолії і диптерокарпові. Вони зустрічаються в тропічних лісах Південно-Східної Азії. Також схильні до загрози віднові дерева та клени.

Найбільша кількість зникаючих видів

знаходиться в Бразилії — 1788 дерев у зоні ризику. Далі йдуть Індонезія, Малайзія, Китай, Колумбія і Венесуела.

Основними загрозами, з якими стикаються деревні породи, є сільське господарство, заготівля деревини та тваринництво, зміна клімату та екстремальні погодні умови.

ВИВЕРЖЕННЮ ВУЛКАНА НА ЛА-ПАЛЬМІ НЕ ВИДНО КІНЦЯ

Глава уряду Канарських островів заявив, що поки невідомо, коли завершиться виверженню вулкана Кумбре-В'єха, яке почалося близько місяця тому.

За даними Національного географічного інституту Іспанії, на острові відбулося 42 сейсмічних поштовхів, найбільший з яких досяг магнітуди 4,3.

Потоки лави спустошили понад 742 гектарів землі і зруйнували майже 2000 будинків на Ла-Пальмі.

Близько 7 тисяч осіб були евакуйовані зі своїх будинків на острові, який налічує близько 83 000 жителів і є частиною архіпелагу Канарських островів.

ЛИСТЯ НЕ СПАЛЮВАТИ, А ПРАВИЛЬНО УТИЛІЗУВАТИ

Восени частина людей продовжує спалювати опале листя. Екологи ж застерігають про серйозні наслідки як для здоров'я людей, так і для довкілля.

При спалюванні у повітря виділяються речовини, які мають алергенний і канцерогенний ефект. Коли людина вдихає дрібні частки диму, вони осідають у її легенях. Спершу може з'явитися алергія, а з часом — захворювання дихальної системи. Проте найбільш небезпечними є газоподібні забруднювачі повітря.

Листя збирає у собі викиди транспорту та промислових підприємств. Під дією вогню такі забруднювачі перетворюються у небезпечні канцерогенні речовини, які можуть викликати онкологічні захворювання.

Салат з язиком і горіхами

Склад: 1 язик (яловичий), 1 велика цибулина, олія для смаження, 2 зубчики часнику, 1 склянка волоських горіхів, сіль, перець, 150 г сиру, майонез, горошок або зерна граната для прикраси.

Приготування: Язик добре промити, залити холодною водою і варити під кришкою близько 3 годин. Час від часу перевіряти рівень води і підливати, якщо потрібно. Готовий язик повинен добре протикатись виделкою. Коли язик готовий, виняти його з каstrулі і залити холодною водою, потім очистити від шкіри (шкіра буде легко відходити). Нарізати язик кубиками.

Цибулю нарізати дрібно і обсмажити на олії. Горіхи потовкти, але не дуже дрібно.

Про шкоду для довкілля та що робити з опалим листям нам розповіла Діана Попфалуш, екоактивістка та членкиня ГО «Нуль відходів Львів».

При спалюванні листя в атмосферу надходять пил, оксиди азоту та вуглецю у великих кількостях. Але такий склад диму буде лише тоді, коли спалюється тільки листя та стерня. Часто до суміші листя додається пластик, папір, недопалки, старе взуття. Тому до названих вище елементів додаються викиди важких металів, чадний газ, рештки пестицидів та інсектицидів, якими рясно кропили врожаї місяцями раніше та інші канцерогени, які вдихають всі, хто знаходиться недалеко від місця займання.

Вогонь знищує коріння та насіння трав'янистих рослин, а також пошкоджує кущі та дерева, які потім просто відмирають. При спалюванні гине безліч дрібних ссавців, птахів, комах та моллюсків: хтось згорає, а хтось задихається від їдконого диму.

Повторне заселення території цими тваринами триває не один рік, як наслідок, руйнуються цілі екосистеми. Руйнується верхній родючий шар ґрунту та всі мікроорганізми, що живуть у ньому.

Те, що спалювання стерні та листя збільшує врожайність — міф. Спалювання листя часто є причиною пожеж. Швидкість поширення вогню на відкритих полях дуже висока, тому їх потім важко локалізувати та загасити. Вогонь може перекинутися на житлові будинки.

— Що можна зробити натомість? — Залишити листя перегнивати разом зі стернею на полі, рівномірно розподіливши його по території. Можна пройтися плугом та переорати рослинні рештки, так вони швидше компостуватимуться. До наступного врожаю земля буде насичена добривом.

Зробити листовий перегній: зібрати листя в компостній ямі чи купі (щоб яма була не глибока), перешарувати його зі землею: 30 см листя — 5 см ґрунту. Періодично суміш потрібно перемішувати лопатою, щоби забезпечити доступ повітря до всіх шарів перегною. Компостувати: перешаровувати листя із харчовими відходами — вони насичують компост азотом і пришвидшують процес утворення гумусу, яким можна буде не лише удобрювати рілля, але й прибудинкові клумби та вазони вдома.

Марія ГОРДИНСЬКА

СМАКОТИНКА

